

فروع معرفت

در اسرار خلافت و ولایت

شرحی بر رساله
«مصابیح الهدایة إلى الخلافة والولاية»
اثر امام خمینی علیه السلام

جلد دوم

تألیف: سید یدالله یزدان‌پناه

تحقیق و نگارش: سعید هلالیان

سرشناسه

: یزدان پناه، یدالله، ۱۳۴۱ - ۱۳۸۹.

عنوان قراردادی

: مصباح الهدایة الى الخلافة والولاية. شرح

عنوان ونام پدیدآور

: فروغ معرفت در اسرار خلافت و ولایت: شرحی بر رساله «مصباح الهدایة الى خلافة والولاية»

مشخصات نشر

: اثر امام خمینی رحمه الله (ج ۲) / تألیف سید یدالله یزدان پناه؛ تحقیق و نگارش سعید هلالیان.

مشخصات ظاهری

: تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۹۵.

شابک

: (دوره) 2 - 431 - 212 - 964 - 978 (ج ۲) 6 - 433 - 212 - 964 - 978

یادداشت

: کتابنامه.

موضوع

: خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸. - دیدگاه

درباره عرفان / خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ -

۱۳۶۸. مصباح الهدایة الى الخلافة والولاية - - نقد و تفسیر / ولایت / عرفان / نبوت.

: هلالیان، سعید، ۱۳۵۹ - / خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران،

۱۲۷۹ - ۱۳۶۸. مصباح الهدایة الى الخلافة والولاية. شرح / مؤسسه چاپ و نشر عروج.

رده بندی کنگره

DSR ۱۵۷۴/۵/ ع ۴ م ۵۶

رده بندی دیویی

: ۹۵۵ / ۰۸۴۲

شماره کتابشناسی ملی

: ۴۱۱۹۰

کد / م ۲۹۴۷

مؤسسه چاپ و نشر عروج

فروغ معرفت در اسرار خلافت و ولایت (ج ۲)

(شریحی بر رساله «مصباح الهدایة الى خلافة والولاية» اثر امام خمینی رحمه الله)

نویسنده: سید یدالله یزدان پناه

تحقیق و نگارش: سعید هلالیان

نظارت و نشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س))

چاپ اول: ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت (دوره): ۵۴۵۰۰ تومان

• فروشگاه شماره یک: خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخر رازی، پاساژ ظروفچی، تلفن: ۰۶۶۴۹۳۰۸۱ - دورنگار: ۰۶۶۴۰۰۹۱۵

• فروشگاه شماره دو: خیابان انقلاب، چهار راه حافظ، تلفن: ۰۶۶۷۰۱۲۹۷

• مراکز پخش: امور نمایندگیها و نمایشگاهها، تلفن: ۰۶۶۴۰۴۸۷۳

• امور سفارشات و بازرگانی، تلفن: ۰۶۶۴۸۹۱۶۰

• فروشگاه مجازی مؤسسه عروج www.oroujpub.com

فهرست مطالب

مشکاة دوم: خلافت و ولایت و نبوت در حضرت عینیه

المشكاة الثانية ۳

مصباح نخست: خلافت ۱، نبوت و نبوت فیض مقدس

- مقام اول: چگونگی تجلی حق در نشأه عینی پس از تجلی علمی ۱۱
- نور ۱: تحقق عوالم خلقی به حسب اسماء ۱۱
- نور ۲: تأثیر هر فاعلی به حسب تعینات اسمایی، نه به حسب ذات ۱۵
- نور ۳: تجلی عینی حق سبحانه به سبب تعلق حبّ به رؤیت خود در مرحله عین ۱۸
- مقام دوم: مشیت مطلقه و فیض مقدس و ویژگی های آن ۲۵
- نور ۴: فیض مقدس و نام های مختلف آن ۲۵
۱. مشیت مطلقه ۲۷
۲. فیض مقدس ۲۹
۳. وجود منبسط ۳۰
۴. نفس رحمانی ۳۰
۵. نفخ ربوبی ۳۹
۶. مقام رحمانیت و رحیمیت ۳۹
۷. مقام قیومیت ۴۱

۴۲	۸. حضرت عماء
۴۵	۹. حجاب اقرب
۴۵	۱۰. هیولای اولی
۴۷	۱۱. برزخیت کبری
۴۸	۱۲. مقام «تدلی»
۴۹	۱۳. مقام «أو أدنی»
۵۰	۱۴. امام محمدی و علوی علیه السلام
۵۴	نور ۵: دو مقام مثبت مطلقه
۵۷	نور ۶: عالم، مجال حضور حق
۶۵	نور ۷: تفاوت ذات حضرت و محضر حق با حفظ حق حاضر
۶۷	نور ۸: حقیقت مثبت مطلقه، ظهور ذات احدی
۸۱	نور ۹: توافق عارف و حکیم در الهی حق بودن عالم در عین اختلاف طریقه
۱۰۷	نور ۱۰: تحلیل فلسفی قدوسیست و تنزه حق تعالی در عین قرب و یریدی او
۱۲۷	مقام سوم: خلافت فیض مقدس در نشاء عینی
۱۲۷	نور ۱۱: خلافت فیض مقدس به حسب مقام الاله در تجلی فعلی
۱۳۴	نور ۱۲: تجلی ذاتی بودن همه تجلیات علمی و عینی
۱۵۰	نور ۱۳: نسبت «تنزیه» و «تشبیه» در کلمات انبیا علیهم السلام و سون بین
۱۵۶	نور ۱۴: راز خودداری انبیا و اولیای الهی علیهم السلام از اظهار معجزات خود
۱۶۴	نور ۱۵: برخی نتایج و فروعات ظهور ذاتی حق تعالی در فیض مقدس
۱۶۷	۱. علم حق تعالی به جزئیات به نحو کلی
۱۷۴	۲. «سرالقدر» در عالم عینی
۱۷۶	۳. وجه سخن «فروریوس» در باب مناط علم باری تعالی
۱۷۷	۴. وجه صحت دیدگاه شیخ اشراق در باب علم خداوند متعال
۱۸۱	مقام چهارم: نبوت و ولایت فیض مقدس
۱۸۱	نور ۱۶: حقیقت نبوت در نشاء عینی

- نور ۱۷: ایمان همه مخلوقات به رسول باطنی و ولی حقیقی..... ۱۸۵
- نور ۱۸: حمل امانت الهی توسط انسان ظُلوم و جهول، و مسأله «ولایت»..... ۱۹۷
- نور ۱۹: نبوت در موطن فیض مقدّس و بیان سه مرحله انباء..... ۲۰۸
۱. انباء اسم اعظم الله..... ۲۱۱
۲. انباء مظهر اسم الله..... ۲۱۱
۳. انباء فیض مقدّس..... ۲۱۲
- نور ۲۰: تسمات حکیم قمشه‌ای در تحلیل خلافت حقیقت انسانی در نشأه عینی..... ۲۱۳
- نور ۲۱: ذند و بررس سخنان حکیم قمشه‌ای و بیان حق در مسأله..... ۲۱۹

صباح دوم: خلافت و نبوت و ولایت در عالم عقل

- مقام اوّل: عقل اوّل، نخستین تعین فیض مقدّس..... ۲۳۳
- مطلع ۱: عقل اوّل، نخستین تعین برار مشیت مطلقه..... ۲۳۳
- مطلع ۲: عقل اوّل، مقام حضرات امریه علیهم السلام از حیث تعین خلقی..... ۲۴۶
- عبارت «کان إذ لا کان»..... ۲۵۶
- عبارت «فخلق الکان و المکان... منه الأنوار»..... ۲۵۸
- مقام دوم: صادر نخستین و جمع بین کلمات عرفا و حکما..... ۲۶۳
- مطلع ۳: نقل آرای حکما و عرفا در باب صادر اوّل..... ۲۶۳
- مطلع ۴: جمع بین دیدگاه حکما و عرفا..... ۲۷۹
- مطلع ۵: نقدی بر کلام محقق قونوی به سبب استفاده از واژه «صدور»..... ۲۸۹
- مطلع ۶: ادای حق «حق» و حق «خلق»..... ۲۹۷
- مقام سوم: احاطه و سریان عقل اوّل نسبت به تعینات مادون..... ۳۱۱
- مطلع ۷: نسبت عقل اوّل به تعینات مادون..... ۳۱۱
- مطلع ۸: بیان و شرح حقیقت احاطه عقل اوّل بر مادون..... ۳۲۵
۱. فقدان ماده..... ۳۲۷
۲. اندکاک ماهیت عقل اوّل در وجود آن..... ۳۲۸
- مطلع ۹: بیان حکومت عقل اوّل بر ماسوا..... ۳۲۹

مطلع ۱۰: شرح برخی از اسرار حدیث اقبال و ادبار عقل اول.....	۳۳۷
- فقره «استنطقه».....	۳۴۳
- فقره «أقبل».....	۳۴۶
- فقره «أدبر».....	۳۴۶
- فقره «ولا أكملتک إلا فی من أحب».....	۳۴۸
- تره «ایناک آمر وایناک أنهی وایناک أتیب وایناک أعاقب».....	۳۵۱
مقام چهارم: خلافت، ولایت، و نبوت عقل اول.....	۳۵۳
مطلع ۱۱: معنای خلافت، نبوت، و ولایت عقل اول.....	۳۵۳
مطلع ۱۲: رایتی در شأن پیامبر ﷺ و انمه اطهار علیهم السلام.....	۳۵۷
مطلع ۱۳: حقیقت نبوت در نشأه غیبیه عقلیه در روایت مذکور.....	۳۶۳
- عبارت «ما خلق الله خلقة فصل منی».....	۳۷۸
- فقره «فأنت أفضل أم جبرئیل».....	۳۸۳
- فقره «والفضل من بعدی لک و للاثمة من بعدک».....	۳۹۱
- فقره «وإن الملائکه لخدامنا و خلداً محببنا».....	۳۹۴
- فقره «والذین یحملون العرش».....	۳۹۶
- فقره «لولا نحن ما خلق الله آدم».....	۴۰۱
- فقره «کیف لا نكون أفضل من الملائکه و...».....	۴۰۲
اصل نخست: در بیان سبقت اهل بیت علیهم السلام در معرفت به پروردگارشان.....	۴۰۳
اصل دوم: ارکان چهارگانه توحید.....	۴۰۸
رکن نخست: «تحمید».....	۴۱۲
رکن دوم: «تهلیل».....	۴۱۴
رکن سوم: «تکبیر».....	۴۱۵
رکن چهارم: «تسبیح».....	۴۱۶
اصل سوم: نسبت تسبیح و تحمید و تهلیل و تکبیر و برتری تسبیح.....	۴۲۷

مصباح سوم: خلافت و ولایت و نبوت در نشأه مادی

- مقام اول: خلافت و نبوت و ولایت در عالم ملک به حسب قوس نزول ۴۴۳
- ومیض ۱: محیط و محاط بودن اسماء الهی نسبت به یکدیگر ۴۴۳
- ومیض ۲: ضرورت وجود خلیفه جامع جمیع صفات ربوبی ۴۴۸
- ومیض ۳: قیامت کبرای اکوانی و اسمایی و حقیقت لیلۃ القدر محمدی صلی الله علیه و آله ۴۵۲
۱. قیامت کبرای اکوان خارجی موجود در نشأه عینی ۴۵۴
۲. قیامت کبرای اسماء و اعیان در نشأه علمیه ۴۵۶
- ومیض ۴: خلافت نبوت نظامی رسول الله صلی الله علیه و آله در عالم ملک و بقاء ۴۶۳
- ومیض ۵: ولایت مطلقه علیه امیرالمؤمنین علیه السلام در نشأه ظاهری ۴۶۷
- ومیض ۶: نقل قاضی علیه السلام از کلمات ابن عربی ۴۷۱
- ومیض ۷: هشدار نسبت به حمل کلمات عرفا بر ظاهر آنها ۴۷۹
- ومیض ۸: بررسی مسأله از منظری دیگر ۴۸۵
- مقام دوم: اسفار اربعه در قوس صعود و رسالت و ولایت در سفر چهارم ۴۸۹
- ومیض ۹: کلمات آقا محمد رضا قمشه‌ای در تحقیق «امام چهارگانه» ۴۸۹
۱. سفر از خلق به حق ۴۹۴
۲. سفر از حق به حق بالحق ۵۰۰
۳. سفر از حق به خلق بالحق ۵۰۰
۴. سفر از خلق به خلق بالحق ۵۰۱
- ومیض ۱۰: تحقیق اسفار چهارگانه از دیدگاه حضرت امام علیه السلام ۵۰۲
۱. سفر از خلق به حق مقید ۵۰۴
۲. سفر از حق مقید به حق مطلق ۵۰۵
۳. سفر از حق به خلق حقی بالحق ۵۱۳
۴. سفر از خلق حقی به خلق ۵۱۴
- ومیض ۱۱: اختلاف مراتب و مقامات انبیاء در اسفار چهارگانه ۵۱۵
- ومیض ۱۲: حصول اسفار اربعه برای اولیای کامل ۵۱۸

خاتمه: هشدار نسبت به کشف اسرار عرفانی برای غیراهل آن..... ۵۲۷

فهارس ۵۳۳

۱. آیات کریمه..... ۵۳۵

۲. احادیث شریفه..... ۵۴۱

۳. اسماء معصومین علیهم السلام..... ۵۴۷

۴. اعلام..... ۵۴۹

۵. کتب..... ۵۵۳

۶. اشعار..... ۵۵۵

۷. منابع تحقیق..... ۵۵۹